

Marie Rejřová

Dech motýla

Mezigenerační román

*Dech
motýla*

Marie Rejfová

Dech motýla

Mystery Press, 2026

Knihy MARIE REJFOVÉ
v nakladatelství Mystery Press

Josefína Divíšková

Kdo jinému jámu kopá
Komu straší ve věži
Kdo maže, ten jede
Kočka myši nenechá
Když se vosy vyrojí
Jako veš v kožichu
Kdo má pod čepicí a jiné povídky
Jak se vaří netopýři
Kdo šteká, nekouše

Ebookové novelky

Kdo má pod čepicí
Kdo má za ušima

Samostatné knihy

Povídky smíchovské
Holubí dům
Dech motýla

Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy, organizace, místa a události v ní uvedené jsou buď výplodem autorovy představivosti, nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.

Tato kniha ani žádná její část nesmějí být kopírovány, zálohovány ani šířeny v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Marie Rejfová, 2026

Cover Illustration © Dana Lédl – Myokard, 2026

Book Design © Veronika Kopečková, 2026

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2026

ISBN 978-80-7707-211-3 (pdf)

ČÁST PRVNÍ

Plzeň, zima 1927–1928

1.

Když vlak zastavil, Magdaléna přejela prstem po zamlženém místě na okenní tabuli, které vytvořil její vlastní dech, a v nakreslené čáře rozpoznala cestu lemovanou tmavými, pokroucenými stromy. Kdyby si mohla vybrat, cestovala by dál, ale tuhle možnost si jako už tisíckrát předtím nechala na dobu, kdy bude opravdu zle. Navíc si uvědomovala, že důvody, které ji od návštěvy Marešových odrazují, jsou ve své podstatě malicherné. Stačilo jen překonat pár desítek metrů rychlé chůze mezi boleveckými domky a vydržet matčino úmorné naléhání.

Vystoupila z vlaku s několika dalšími cestujícími a zvedla obličej k obloze. Šedým nekonečnem se snášely velké sněhové vločky, aby okamžitě hynuly v bahnité břečce na zemi.

„Veselé Vánoce!“ křikl kdosi. Vlak zapískal a malou skupinku u kolejí zahalila pára.

„Vám taky, sousede!“

„Takovýho mokra. Člověk už se těší ke kamnům, to vám řeknu.“

„Bodejť. Tak pozdravujte doma.“

„Spánembohem.“

Magdaléna si přehodila velkou koženou brašnu do druhé ruky a vydala se za lidmi. Vzpomínky, jež se jí pokaždé při návštěvě tohoto místa vracely, pak nedotíraly s tak naléhavou úporností, než kdyby šla sama. Zvuky detonací z bolevecké muničky a křik vyděšených lidí dávno nedrášaly její mysl jako před deseti lety, ale úzkost ji ochromovala pokaždé. Choulila se v kabátě, klobouk naražený hluboko do čela, oči upřené na paty paní, která kráčela před ní.

Povoznictví Mareš se honosilo velkou vývěsní tabulí. Už to nebyl prostý domek jako dřív, nýbrž statek s rozlehlou zahradou a sadem. Karel Mareš se díky své neuvěřitelné pílí vypracoval na zámožného muže s vlastním prosperujícím podnikem, několika páry tažných koní a šesti zaměstnanci. Dozajista tomu přispěla stejně nezdolná vůle jeho ženy, ale na rozdíl od Julie se Mareš vyznačoval jemnější povahou a citlivostí vůči druhým. I proto ho měla Magdaléna ráda.

„Á, u Mareše Ježíšek už naděloval.“

Boty před Magdaléniným zrakem se zastavily. Dvoukřídlá vrata povoznictví byla otevřená dokořán. Na dvoře stálo nákladní auto a kolem něj obcházel hlouček mužů. Hlavní slovo měl padesátník v montérkách a vlněném svetru. Na hlavě měl posazený klobouk, který se už jen vzdáleně podobal elegantnímu borsalinu. Jedno oko pod zprohýbanou krempou zakrývala páska a kulatou tvář tmavé vousy, ale i přesto bylo patrné, že je jejich majitel nadšením bez sebe.

„Dvanáct koní, chlapi, dvanáct!“ Poplácá bytelnou kastli a pokračoval kulhavým krokem podél boku nákladáku. Ve válce přišel o nohu pod kolenem, ale protéza ho obvykle neomezovala natolik, aby skutečnil to, co si zamanul. I proto jeho podnikání vzkvétalo.

Osazenstvo kolem uznale zahučelo.

Magdaléna soustrastně pohlédla ke stájím. Nové možnosti techniky ji přirozeným způsobem fascinovaly, ale současně cítila hlubokou melancholii z ústupu starých věcí.

„Dobrý den,“ pozdravila nahlas.

„Madlenko,“ zazubil se muž v klobouku a rozpráhl ruce.

Dovolila mu, aby jí tak říkal. Její vlastní otec zemřel, když byla ještě holčička, a i když ho Mareš nemohl nahradit, získal si její sympatie téměř okamžitě. Nechala se obejmout. „Krásné svátky, Karle.“

Sevřel ji a vzápětí natočil k nákladáku. „Podívej se na tu krásu, Madlenko. Tatra třináct.“

„Hezká,“ přisvědčila.

„Hezká, hezká! Krásná!“ Zatřásl s ní, až se rozesmála. „Tak jdi dovnitř, nevděčnice, máma už tě čeká.“ Postrčil ji ke dveřím do domu. „A ne že mi sníš všechno cukroví!“

S úsměvem na rtech vešla dovnitř. Téměř okamžitě ji objalo provoněné teplo z kuchyňských kamen a štiplavá vůně františku. Ukrytá ve stínu předsíně přehlédla situaci. Nad hrnci čarovala služka Fanina a na houpacím křesle poblíž si hověla starší dáma. Společnost doplňoval podobně starý muž. Stál uprostřed místnosti a se zakloněnou hlavou střídavě svíral a rozevíral oční víčka a cosi přitom nesrozumitelně mumlal.

„Jeronýme!“ Dáma se nahnula dopředu a šťouchla muže hůlkou. Šedivé vlasy měla upravené do elegantního účesu a blůzku u krku jí zdobilo složité krajkové fiží. „Mohl bys toho nechat a věnovat se mi?!“

„Strpení,“ zabrblal. „Musí se to pořádně usadit.“

„Borová voda a usadit,“ odfrkla si dáma. „Horší se ti zrak. Nech se odvézt k doktorovi. Říkám ti to pořád.“

„Ale prdlajs.“ Nasadil si brýle. „Třikrát denně výplach a je to.“

„Pán je odborník,“ opáčila ironicky. „A nestůj tam jen tak, je mi zima.“

„Však jste u kamen, milostpaní,“ ozvala se služka.

„Jenomže já stonám, jestli se ti to ještě nedoneslo,“ pronesla uraženě dáma a nadzvedla se.

„Počkej přeci,“ vzdychl a přisunul křeslo i s majitelkou blíž k plotně.

„Však o vás zakopnu, milostpaní,“ protestovala služebná.

„Budeš muset koukat, Fanino,“ odsekla dáma.

„Ve svátečním pokoji se topí, mamá.“ Z vedlejší místnosti vstoupila asi padesátiletá žena. Světlé vlasy měla zvlněné podél tváří a v týle stočené do malého drdůlku. Byla oblečená do slušivých šatů rovného střihu, jejichž lem končil pod koleny, a obutá do lakových střevíců. „Tady překážíte. Oba,“ pohlédla významně na muže v brýlích.

„No dovol, Julie,“ zamračil se.

„V hrnci bublá ryba a Fanina bude dělat omáčku, tak až to na tebe prskne...“

„Zase bude kapr na černo?“ pokrčila nos dáma. „Ty chceš, aby mi zaskočila kost. Ale proč ne, starou matku takhle mořit, to je ti podobný.“

Žena neřekla nic, uchopila dámu v ohbí lokte a zvedla ji ze židle.

„Na Štědrý den jsme měli odjakživa šneky a škeble. A ryba byla zásadně v rosolu,“ protestovala dáma, zatímco se nechala táhnout od kamen.

„Možná tak u vás zbohatlíků, Rosalie,“ přidal se do živého řetězu muž. „My měli leda tak hrachovou polívku a štrúdl.“

„Každý svého štěstí strůjcem, Jeronýme.“

Magdaléna usoudila, že jí celé to představení stačí, aby si připomněla atmosféru v domácnosti Marešových. Věčné špičkování babičky Rosalie Šetnerové s Jeronýmem Hudečkem brala už jako běžný místní kolorit, takže jediné, na co se opravdu netěšila, byla matčina neústupnost. Svlékla si kabát a vlezla do prošlapaných pantoflí, které ležely připravené na zemi.

„Někdo přišel!“ zvolala Rosalie z vedlejšího pokoje.

„To bude Magda,“ odvětil Juliin hlas.

Magdaléna uchopila tašku a vešla doprostřed dění.

„Dobrý večer, milostslečno,“ pípla služka od kamen. Píhatý obličej měla červený od vaření.

„Hezké svátky, Fanino,“ odvětila Magdaléna. „Jak to tu jde?“

„Jako vždycky, milostslečno – pořád stejně hlasitě.“

„Fanino, jestli máš s něčím problém, tak si ho nech laskavě od cesty,“ vstoupila jim do hovoru Julie. „Ráda tě vidím, holčičko.“ Políbila Magdalénu na tvář. „Jak je to dlouho?“

„Kdy jsme se viděly naposledy?“ zvedla obočí Magdaléna. „Před pár dny ve městě.“

„Myslím, jak je to dlouho, co jsi přijela sem domů,“ upřesnila Julie.

„Čekala jsem výčitky, maminko, ale že to bude hned na prahu, to mě opravdu zaskočilo,“ opáčila Magdaléna.

„Výčitky jsou to poslední, miláčku,“ pohladila ji Julie po předloktí. „Jde o fakta. Ale o tom si povíme později. Teď jdi za těma dvěma. Donesu čaj.“

Fakta, rozum, praktičnost – to byla Julie Marešová. Magdaléna měla v její blízkosti pokaždé pocit, že jiný vzorec chování a uvažování její matka nepoužívá. Senti-ment a zbytečnou přecitlivělost Julie považovala za slabosti, které člověku brání, aby něčeho dosáhl. Už jen to, že se Magdaléna rozhodla studovat na umělecké škole a malovat, snášela s největším sebezapřením. „Chceš být moderní?“ ptala se Magdalény pokaždé, když vstoupila do jejího improvizovaného ateliéru ve staré rezidenci. „Tak se nauč psát na stroji, přihlas se na účetnictví nebo studuj jazyky. Tohle,“ ukazovala na plátna, „tě tu pohrbí zaživa.“

Svátečnímu pokoji vévodil dlouhý stůl a pohodlné židle. Mezi okny, ozdobenými smrkovými větvíčkami, stál nastrojený stromek. Venku se snášela tma a Jeroným Hu-deček se rozklepanými prsty pokoušel zapálit svíčky.

„Musíte počkat až na večer, dědečku,“ přispěchala k němu Magdaléna a vzala mu sirky z ruky.

„Však je večer,“ hmátl po nich jako malý kluk.

„Sotva čtyři hodiny.“ Unikla z jeho dosahu a rozsvítila lampu.

„Je to s ním těžké.“ Rosalie k ní natáhla ruce. „Jaká byla cesta, dítě?“

„Nedělej ze mě invalidu,“ předběhl Magdalénu Jeroným. Sedl si na židli a ukázal na Rosalii. „Pořád mě peskuje.“

„Však se o sebe sám nepostaráš,“ durdila se Rosalie. „No řekni, Magdalénko, napadlo by tě v tomhle počasí lézt do rybníka?“

„Prosím?“ vykulila Magdaléna oči a obrátila se na Jeronýma. „Dědo?“

„Ale nikam jsem nelezl,“ zvolal. „Jen sotva po kolena.“

„Prý se tam něco lesklo a tady toho starýho pomatence napadlo, že to vyloví,“ zvýšila hlas i Rosalie. „Jenže mu uklouzla noha, a kdyby kolem nejel soused, tak tu nemáme Vánoce, ale kar.“

„Kdybys nevykládala, mamá,“ ozvala se Julie a spolu s Faninou naservírovaly na stůl šálky a konvici s čajem. „Kdyby kolem nejel, tak je klid. Teď si všichni na Bolevci z dědy utahují, že se dal na otužování.“

„Já to jednou vytáhnu. Však uvidíte.“ Jeroným si s nasypaným výrazem založil ruce na prsou. „A kdy budeme večeřet? Mám hlad.“

Julie před něj položila mísu s cukrovím. „Až bude, tak bude.“

„Takhle nás mučit hladem,“ vrčel.

„A zimou,“ dodala Rosalie.

„A ticho!“ zavelela Julie.

Magda polkla horký čaj a opařila si patro. Představila si klid, který měla v jejich rodinné vile na Klatovské třídě, a modlila se, aby Boží hod nastal co nejrychleji a ona se mohla vrátit zpět. Štědrý večer se však nesl v podobném duchu i dál a nebyť Karlovy dobré nálady, zdál by se jí

k nepřežití. Že může být hůř, poznala až ve chvíli, kdy Fanina odešla mezi čeládku a Rosalie na druhém konci stolu Jeronýmovi vyložila pasiáns.

„Madlenko,“ začal Karel tlumeným hlasem, „mluvili jsme tady s maminkou o tom, co teď bude, a má pravdu, když říká, že by bylo lepší, kdyby ses přestěhovala k nám.“

„Ne...“ vydechla Magdaléna. „Tvrdil jsi, že můžu, že to nevdám.“

„Ano, ale měli jsme teď výdaje s tím nákladním autem a je pravda, že držet si poloprázdný dům ve městě je přepych.“

„Není prázdný,“ namítla. „Jsem tam já.“

„Myslíš ty dvě místnosti ve druhém patře?“ opáčila Julie. „Nebudeme se o tom bavit, Magdo. Rozhodli jsme se s Karlem, že dům prodáme.“

Zírala z jednoho na druhého, aby nakonec opět ulpěla pohledem na Karlovi. „Já ale nikam nechci jít.“

„Madlenko...“

„Z vily nepůjdu.“ Vztek a lítost se v Magdalénině mysli roztočily v novém úzkostném kolečku. „Nemůžu být jinde. Je mi tam dobře.“

„Jinde ti bude taky,“ řekla Julie.

„Nebude.“

„Prosím tě, Magdaléno, nejde přece o místo, ale o lidi.“ Na Juliině hlase bylo znát, že ztrácí trpělivost. „Vždycky jde jen o lidi.“

„No právě,“ hlesla Magdaléna a schoulila se do sebe.

„Teď jsi ale, Madlenko, nespravedlivá,“ řekl Karel.

Magdaléna sklopila hlavu ještě víc.

„Tak víš ty co?“ prohlásila Julie. „Zůstaň si v tom domě zalezlá jako myš, ale od ledna se tam nastěhují noví majitelé. Jsem zvědavá, jak se s nimi domluvíš!“

„To se ještě uvidí,“ zvedla Magdaléna odbojně bradu.

„No, divila bych se, kdyby toužili po nájemnici. Ostatně jak bys jim platila? Těch pár korun za svatý obrázky ti vystačí možná tak na jídlo.“

Magdaléna věděla, že má matka pravdu. Nebýt devotních malůvek, které vytvářela na zakázku pro trafikanta Hniličku, neměla by žádné peníze. Julie jí nehodlala dát nic zadarmo, ale i tak Magdaléna trucovitě odmítala odejít z vily. Nyní se zdálo, že je rozhodnuto.

„Nikdy jsi mi nerozuměla,“ řekla Magdaléna s pečlivě cílenou výčitkou.

Julie na ni hleděla a ve tváři se jí nepohnul sval.

Kdoví, co se jí honilo myslí. Možná si vzpomněla na své dětství, o kterém nerada mluvila. Každopádně se zdálo, že se Magdalénin citový výlev minul účinkem.

„Jak říkám,“ pronesla nakonec Julie, „tady máš dveře otevřené. Jinak se musíš starat sama.“

2.

„Pořád nechápu, co ti na té věci vadí.“

Magdaléna pohlédla na černovlasou ženu, která stála před zrcadlem v květovaném županu a s cigaretou v ruce. „Jsem ráda sama.“

„A to je tvoje potíže, Magdo.“ Žena potáhla z cigarety. Sytě rudé rty měla dokonale nalíčené, podobně jako úzké

linky obočí. Věděla to ona a dobře to věděl i její odraz v zrcadle.

„Tobě se to mluví,“ opáčila Magdaléna. „Jsi zvyklá.“

Žena nechala svou lesklou dvojnici být, otevřela dveře na pavlač a zavolala do tmy: „Haló, jak se máte, lidičky? Co vaříte k večeři, paní Pšádová? Co milostpán dole, už se vrátil z hospody? A to linecký těsto, paní Koulíková, prej nebylo tak dobrý jako vloni!“

V osvětlených bytech domu v Krejčího ulici se pohnuly záclonky a třískly okenice.

„Buďte zticha, ženská!“

„Zalez k těm svejmatlanicím, ochechule!“

„Co je vám do mého cukroví? Starejte se o sebe!“

„Ráda, děkuji!“ Žena s cigaretou zabouchla dveře. Nato se obrátila na zmatenou Magdalénu. „Vážně si myslíš, že na tohle si člověk zvykne? Ale ušetřila bych s tebou na nájm, a to je pro mě důležitější než slepice na pavlači.“

Magdaléna se rozhlédla po kuchyni, která současně plnila funkci jídelny, ateliéru a pro přátele i ložnice. Její kamarádka Jarka Malá se živila jako písarka, a co jí kdy ze skromného platu zbylo, utratila za barvy. Nikdy si ale nestěžovala. Naopak, na svou nezávislost byla patřičně hrdá. Nebylo proto divu, že nechápala, co přítelkyni nyní popadlo.

„No nekoukej,“ usmála se Jarka. „Člověk musí vydělávat.“

„Mluvíš jako matka,“ řekla Magdaléna nakvašeně. „Co všichni máte?“ Každý jí podsouval své mínění, jako kdyby neměla vlastní úsudek.

Jarka na ni okamžik hleděla a pak jí prohrábla zlatě kudrnaté mikádo. „Ale nic, ty můj motýlku. Jenom jsem

myslela, že by nám tady spolu bylo dobře. Konec debaty. Jde se k *Placatý bábě*.“

Jarce se neodporovalo – to už Magdaléna věděla. Naopak svou živelností Magdaléně imponovala. Ona sama neměla dost kuráže na věci, které Jarce připadaly normální. Současně však jí takový styl života vyváděl z míry a po chvílích strávených s kamarádkou vždy s úlevou utíkala do svého milovaného útočiště na Klatovské třídě. I dnes tušila, že to dopadne stejně. Vinárna *Placatá bába* byl podnik průměrných cen, avšak „moderních názorů v bahnu měšťácké zkostnatělosti“, jak tamní hosté s hrdostí prohlašovali. Každopádně šlo o nálevnu, kde se scházeli mladí plzeňští umělci – opravdoví i ti, co si to o sobě jen mysleli. Součástí večerů se tak stalo předčítání progresivních básní a textů, zasvěcené debaty o nejnovějších malířských směrech a lkaní nad kulturní zaostalostí města. Některé návštěvníky podniku Magdaléna znala ještě ze studií a s některými z nich se dalo rozumně mluvit, ale u ostatních si nebyla jistá, zda vůbec dokáží něco kloudného společnosti přinést – kromě vzduchoprázdných proklamací a pozvraceného chodníku před vinárnou.

Jedním z posledně jmenovaných byl i Vladimír Touš. Prohlašoval o sobě, že je básník, a dlužno dodat, že mu to Magdaléna nějakou dobu i věřila. Veršíky skládal naoko pěkné, ale jak brzy zjistila, ani jejich srdceryvná recitace jim nepřidávala na výjimečnosti. Postrádaly hloubku, podobně jako jejich autor. On však byl jiného mínění a Magdalénin tichý nezájem si vykládal po svém.

„Plachá a cudná je ta naše Madlén,“ deklamoval nad sklenkou svatovavříneckého. „Ó, jak nalézt cestu do její...“

do její é...“ Do čeho, to se posluchači tenkrát nedozvěděli, jelikož mu Jarka pohotově hodila na hlavu držák na noviny. Bohužel útok pojal jako pobídku k dalšímu hledání cesty do Magdalénina „é“, ať už to znamenalo cokoliv.

I dnes jejich příchod do podniku uvítal s vlahým okem barda nejvyšších lidských citů a dřív, než mohla Jarka zasáhnout, uchopil Magdaléninu ruku a políbil ji.

„Vy mě zničíte, Magdaléno,“ zašeptal, zatímco jí hnětl prsty. Hnědé, napomádované vlasy měl sčesané dozadu a čelo dramaticky zkrabatěné vyvřelými city. Odér kolínské s citronovou vůní. „Každý den tu sedím a zírám na dveře, až se v nich objevíte.“

„To musí být úmorné,“ řekla Magdaléna a pokusila se mu vysmeknout ruku.

„Pro vás cokoliv.“

„Jste hrdina, pane Touši, všichni to vědí,“ prohlásila Jarka a obrátila se na majitele vinárny, který přehlížel situaci ze svého obvyklého místa poblíž barového pultu. „A hlavně pan Metelka je rád, že tu tak věrně čekáte, že ano, pane Metelko?“

Malý mužík s kulatým bříškem upnutým ve fraku a pečlivě střiženým knírkem připomínal brouka. A i když jeho oblek dozajista vzpomínal na kariéru v daleko lepších podnicích, než byla *Placatá bába*, nikdo z hostů ho na place neviděl jinak než s dlouhými krovkami, v bílé vestě a s motýlkem u krku.

„K službám, slečno Malá,“ srazil paty a uklonil se. „Co vám a slečně Brouskové můžeme nabídnout?“

„Že se ptáte,“ usmála se Jarka.

Mužík se znovu uklonil a luskl na číšníka.

Magdaléna konečně vysvobodila dlaň z Toušova sevření a chytila se Jarčina rámě. Zamířily ke stolku v rohu místnosti, kde obvykle vysedávala skupinka malířů. Povahy těchto mladých lidí se různily tak jako jejich sociální postavení a úspěchy ve vlastní práci. Například Nola Hradcová. Její tatíček, jak ho v rodině Hradcových svorně titulovali, vlastnil firmu na výrobu nábytku a dvě velké parcely na Lochotíně. Nola nepracovala a veškerý volný čas věnovala malířství, sochařství, fotografování a zejména, jak sama říkala, „důkladnému studiu vhodných objektů“. Poslední ze zmíněných aktivit u mladé ženy nápadně převažovala a s tím sílil tlak jejích milujících rodičů, aby se vdala za někoho seriózního. To Nolu ponoukalo k přemrštěným hysterickým výlevům a dalším extravagancím.

Dále tu byla dvojčata Jakub a Jan Kostlánovi, zádumčiví mladíci s talentem, ale bez prostředků. Magdaléně přirostli k srdci víc než excentrická Nola. Té se díky rodinným konexím podařilo některá díla prodat, zatímco její přátelé marně doufali, že jejich práce jednou najde kupce s uměleckým rozhledem a oni získají zasloužené veřejné uznání. Mezitím Jakub pracoval jako knihovník a Jan hlídal exponáty v muzeu.

„Vyhrála jsem!“ Nola s výsknutím šťouchla do Jana.

„Štěstí si sedne na každého,“ zabručel.

„Ale copak?“ zeptala se Jarka, když si s Magdalénou sundaly kabáty a přisedly si k nim.

„Vsadili jsme se, jestli dorazíte,“ objasnila jí situaci Nola. „Chlapci o tom pochybovali.“

„Říkal jsem, že přijde Jarka,“ namítl Jakub a usmál se na Magdalénu.

„Myslel jsem, že o svátcích nepřiletíš, Vřetenuško.“

Magdaléna si už nevzpomínala, kdy ji začal nazývat jménem drobného, červeně tečkovaného motýlka. Nejspíš za to mohla její tichá, neprůbojná povaha, možná působila na své okolí příliš křehce. Každopádně se tato přezdívka v okruhu jejích přátel okamžitě ujala. Magdaléna je chápala. Nebránila se být v cizích očích motýlem, ale dotýkala se jí jejich nepatrná víra, že dokáže v syrovém a bezohledném světě přežít.

„No vidíš, jsem tady,“ pravila rozhodně. Sundala si malý klobouk a uhladila si vlasy.

Jeho oči se pořád smály. Otočil se za sebe a vytáhl desky převázané provázkem. „S díky vracíme.“

„Jsou děsivě dobrý,“ řekl Jan.

Pohlédla na druhé dvojče. Na názoru těchto bledých mladíků si zakládala ze všeho nejvíc. „Vážně?“

Přikývl.

„Děsivé jsou, to má Jenda pravdu,“ řekla Nola.

„Náhodou mně se líbí. Magda je mistr v zachycení psýchy,“ přidala svůj názor Jarka.

Magdaléna upadla do rozpaků. Mohla počítat s tím, že její náčrty projdou drobnohledem celé jejich skupiny.

„Dámy,“ vysvobodil ji číšník. „Vaše víno.“

„Dejte na mě,“ nehleděla na jeho přítomnost Nola, „až Magda přinese Hniličkovi Panenku Marii s výrazem z jedné z těch skic, tak paničky padnou do mdlob.“

„To je nápad!“ zvolal Jakub. „Takhle by Magda lidem ukázala, co umí.“

„Lidem,“ ušklíbl se Jan. „Potřebuje kritiky, odborníky. Jestli má Bohorodička na bířmovacím obrázku výraz jak od Da Vinciho, to nikoho nezajímá.“

„Potřebuje reklamu,“ nedala se Nola.

„Mluvíš jako tvůj otec,“ obrátila se na ni Jarka. „Umění není obchod.“

„Vždycky je rozhodující zájem lidí,“ opáčila Nola. „Umění v šuplíku ještě nikoho neuspokojilo, nemám pravdu, chlapci?“

Jan na ni namířil ukazováček. „Zásah do živýho.“

„Promiň, Jendo, ale tak to je,“ pokrčila rameny.

Magdaléna se napila vína. Jako každý malíř toužila ukázat, co v ní dřímá, a letitá neschopnost s tím něco dělat ji ubíjela. Jak se zvyšovala matčina skepse vůči jejímu stylu života, rostla Magdalénina touha dokázat jí, že se malováním užívá.

„Nenapadá mě umělec, který by si stačil jen sám s tím, co umí,“ tepala je dál Nola. „Známosti, konexe, bohatý mecenáš – to je životní nutnost.“ Strčila cigaretu do dlouhé špičky a zapálila si.

Seděli každý se svými myšlenkami.

„Jeden by tu byl,“ poznamenala Jarka po chvíli.

Podívali se na ni.

„Vy ho neznáte?!“ dramaticky vykulila oči. „Básník lidských srdcí, hlásná trouba trápící se duše, znalec poezie a niterných stavů člověka – básník Vladimír Touš!“

Rozesmáli se.

Objekt jejich zájmu seděl na barové stoličce a cosi psal na papírový servítek.

„Vidíte, už drásá další poému,“ pokračovala Jarka. „Sice ji vyslechne jen pár chudáků tady v lokále, ale to Vladimírovi úplně stačí.“

Básník ucítil jejich zájem a vydal se k nim.

„Tak vám pěkně děkuju,“ zamumlala Magdaléna a dopila zbytek vína ze sklenice.

„Klid, Vřetenuško,“ řekl Jakub. „Ještě jsme tu my.“

„Pravda,“ pokývala Jarka a přisunula si židli těsněji k Magdaléně. „Narveme mu vinný lístek do pusy, aby nemohl recitovat.“

„Přátelé,“ zahlaholil Touš a obhlédl situaci u stolu, „mohu?“

„Není kam,“ povzdychla si Nola. „Škoda.“

„Vždycky je možnost, jak dosáhnout cíle,“ řekl a podíval se na Magdalénu.

„Možnost ano, ale záleží na výsledku, pane Touši,“ řekla Jarka s despektem.

„Trpělivost a nezdolná vůle pokoří každou překážku, slečno Malá,“ odvětil Touš, aniž by spustil zrak z Magdalény.

Nesnášela jeho patos. Byl jak masařka, která otravuje v místnosti a ignoruje otevřená okna. Vrhla na něj nejtvrdší pohled, jakého byla schopná. „Sbohem, pane Touši.“

„Ach Madlén...,“ zavrtěl hlavou, „... to bolí.“

Nola vyprskla smíchy.

Zabralo to lépe než cokoliv jiného. Touš se dotčeně nadechl, načež položil servítek na stůl před Magdalénu a odkráčel z lokálu.

„Dobrá práce,“ pochválil Nolu Jan.

Jarka uchopila ubrousek s verši a začala nahlas číst: „Hříva tvých zlatých vlasů, tůně modrých očí... Chci z nich každý den hltat nástroj... ne, nápoj živé vody... bych přešil... přežil pouť pouští Kalahari... Kriste, je tohle možný? Pane Metelko, dejte mi ránu do hlavy, nebo se z toho nevzpamatuju!“

Místnost se rozezněla smíchem.

„To by byla věčná škoda, slečno Malá,“ přitočil se k nim majitel vinárny. „Ještě sklenku, panstvo?“

Jan mu podal prázdnou láhev. „Pane Metelko, vy se moc ptáte.“

„Přání zákazníka je mi rozkazem,“ poklonil se mužik ve fraku a jal se úkolovat číšníka.

Magdaléna zavrtěla hlavou a nasadila si klobouk. „Půjdu domů.“

„Neblázní.“ Jarka jí položila ruku na rameno. „Touš je pitomec.“

„O to nejde.“ Magda vstala a sáhla po kabátu a kabelce. „Musím balit.“

Jakub zvedl obočí. „Kampak cestuješ, Vřetenuško?“

„Ke mně,“ odpověděla Jarka se zrakem upřeným na Magdinu tvář.

Opětovala její pohled. Jarčin byteček v Krejčího ulici ji lákal stejně málo jako život na odlehlém Bolevci, ale vyhlídka na uječené sousedky byla o něco víc snesitelná než věčný strach, kdykoliv se přiblížila na dosah bolevecké muničky. „Mám hrozně moc věcí.“

„Já vím,“ rozzářila se Jarka. „Zítra přijdu do vily a pomůžu ti.“

„Zítra ne,“ opáčila Magdaléna. Zapnula si kabát. „Chci být v domě, jak nejdéle to půjde.“

„Navíc je silvestr,“ vložil se do debaty Jan a podal jí desky s výkresy. „Budeme hnízdit tady jako obvykle.“

„Uvidím,“ řekla. Vítat Nový rok se jí pranic nechtělo. Zvlášť s tak tristními vyhlídkami.

„Ale no tak,“ zamračil se Jakub. „To nám neuděláš.“

„Bude tu muzika,“ lákala ji Nola. „Klavír, housle, možná i trumpet. Co? A Touše svážeme do kozelce.“

Magdaléna se usmála. „Užijete si to i beze mě.“

„To každopádně, ale –“

„Tak už ji nechte být,“ skočila jí do řeči Jarka. „Přijdu na Nový rok, motýlku.“

Magdaléna přikývla a vydala se přes lokál ke dveřím.

„Poroučím se, milostslečno,“ doprovodil ji pan Metelka a úslužně se chopil kliky. „Je lezavo. Doporučil bych vám vzít si taxi.“

Studený vítr s drobným deštěm ji uhodil do obličeje. „Doběhnu na elektriku.“

„Dobře tedy. Hezký zbytek večera, slečno Brousková.“

Dveře za ní zaklaply a ona se vydala spleť uliček k náměstí. Tmu prorážely kužely světla z pouličních lamp a projíždějících osobních aut. Na Svatém Bartoloměji odbíjela jedenáctá. Poděbradovou ulicí se s cinkáním sunula tramvaj, ale rozmyslela si to. Rozhodla se ušetřit drobné a jít pěšky. Chlad ji nutil pospíchat.

Netušila, kdy přesně si uvědomila, že za sebou slyší kroky. Ohlédla se.

V ten okamžik ji Vladimír Touš chytil za loket a vtáhl do stínu domovních dveří. Překvapení se rázem změnilo ve strach.

„Budu křičet,“ vyhrkla. Desky tiskla v podpaží i s kabelkou a slabostí se jí podlamovala kolena.

Rozhlédl se. „Musíte mě vyslechnout, Madlén!“

Nadechla se. Do chřípí jí pronikla protivná vůně Toušovy kolínské.

Zacpal jí ústa.

„Proč mě nutíte k takovým věcem? Víím, že mě máte ráda, a nebýt těch vašich ignorantských kumpánů, mohli jsme –“

Na jazyku ucítla hranu jeho prstů a se vsí úporností, které byla schopna, se do ní zakousla.

„Au!“ zanaříkal.

Odstrčila ho a rozeběhla se pryč.

„Magdaléno, počkejte! Já vám to vysvětlím!“

Běžela dál a on za ní.

Tramvaj dávno odhrkala z náměstí a ona v náhlém popudu zamířila k nastartovanému taxíku, který stál jen několik metrů od ní.

„Magdaléno!“

Sedla do vozu a vyhrkla na řidiče: „Roh Klatovské a Bolzanovy. Jeďte!“

Řidič se otočil dozadu. „Pane?“

Ve zmatku pohlédla na muže sedícího na sedadle vedle. Působil klidně, avšak pevně semknutá ústa a nevyzpytatelný výraz v tmavých očích signalizovaly, že to může být jen zdání.

„Jeďte, kam chce dáma,“ řekl a zaťukal prstem na okénko vedle sebe. „Známý?“

Touš mocně gestikuloval rukama nehledě na skutečnost, že mu vůz málem přejel nohy.

Zavrtěla hlavou. Trapnost situace ji přemohla. „Omlouvám se.“

Jen cosi zabručel.

Pršelo. Stěrač pracoval na plné obrátky a vůz se sunul nahoru po hlavní třídě. Pouliční osvětlení dodávalo ulici přízračný nádech a kapky na skle braly všemu, co se na ní

nacházelo, ostré kontury. Sledovala jejich mokré stezky k dolnímu okraji skla a marně poháněla čas kupředu.

Jakmile auto konečně zastavilo před vilou, s úlevou vylezla ven a pospíšila k domovním dveřím. Neohlédla se. Blízkost známého a bezpečného prostředí ji hnala bez ohledu na společenské konvence. Toho muže už nikdy neuvidí a všechny dnešní strasti zažene hrnkem teplého mléka. Alespoň prozatím.

3.

První leden přišel až nespravedlivě rychle. Magdaléna se zařekla, že nebude sentimentální, ale špičky kostela svatého Jana Nepomuckého se dnes v poledním slunci leskly tak známým způsobem, že znovu propadla smutku.

„Magdo.“

Cukla sebou.

„Nestůj tam jako truhlík.“

Odstoupila od okna a podala Jarce dva páry bot, které celou dobu svírala v náručí.

„Pobereme jen kufry s oblečením a barvy,“ pokračovala dál Jarka, která se nořila do Magdaléniny šatní skříně. „Obrazy svážeme, ale jak je dostaneme ke mně, bůh ví. Racionálně vzato, mohla jsi říct otčímovi, aby tě odstěhoval.“

„Nemohla,“ řekla Magdaléna. Nedovolovala jí to hrdost.

„A no jo,“ houkla Jarka. „Prosím tě, a co je tohle? Neříkej, že tu věc nosíš.“ Strčila jí před obličej balík norkových chlupů.